

Студентське середовище початку ХХІ століття дуже відрізняється від студентів попередніх поколінь. Сучасне студентство більш вільне та самостійне у своїх вчинках, більш прагматичне та критичне в судженнях, більш інформоване та мобільне. Усі ці чинники суттєво впливають на формування соціокультурного виховного середовища як сукупності духовних та матеріальних умов, що забезпечують гармонійний розвиток суспільства та індивіда в цьому суспільстві.

Подоляк Л. Г. та Юрченко В. І. формують найважливіші принципи виховання та самовиховання, які розповсюджуються на всіх суб'єктів виховного процесу. Це «Визнання самоцінності особистості у визначенні мети та методів виховної взаємодії; єдність поваги, довіри до особистості та вимагань до неї; єдність свободи вибору та відповідальності особи; єдність прав та обов'язків особи; підтримка морального становлення і стимулювання внутрішнього життя особи». Ефективність цього процесу значною мірою обумовлена готовністю як викладача, так і студента до взаємодії не тільки професійної, а й особистісної; а також вмінням викладача формулювати у студента відповідні потреби.

Створенню умов для успішної соціальної взаємодії всіх учасників виховного процесу сприяє системний, концептуальний підхід до його осмислення і реалізації. У ЗВО мають бути створені механізми застосування різноманітних форм роботи в системі викладач-студент, визначена чітка диференційована система ступеня відповідальності кожного. Сумісна робота викладача та студента має бути творчою і, як усяка соціальна взаємодія, передбачати права та обов'язки усіх сторін.

Треба ще зупинитися на такому важливому процесі взаємодії поколінь, як урахування вікового фактора. В умовах значної трансформації ціннісних орієнтирів та становлення ідентичності найбільш гостро виявляється проблема втрати довіри між поколіннями. Життєвий досвід старшого покоління, який було одержано в інших соціально-політичних умовах, потребує переосмислення та адаптації до нових реалій. Молодь, яка має значно більший ресурс віку, здоров'я, освіти, є провідною силою в реорганізації суспільства. Розглядаючи суспільство як нерозривну єдність поколінь, необхідно та можливо знайти шляхи забезпечення спадковості традицій та визнання права молодих на креативність перетворень та відповідальність за їх реалізацію.

Н. С. Бондаренко, В. В. Філатова

ПОНЯТТЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Була здійснена спроба порівняти різні тлумачення поняття «академічна доброчесність». Що таке академічна доброчесність? Одним з основних завдань Закону України «Про освіту» є удосконалення правових механізмів реалізації конституційного права громадян на рівний доступ до

якісної освіти на всіх рівнях; створення умов для освіти особи упродовж життя; удосконалення нормативно-правової бази освіти, у тому числі розроблення новітніх програм. Отже, стаття 42 Закону України присвячена академічній доброчесності. Відповідно до Статті 42 Закону України «Про освіту» «Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень».

Українська бібліотечна асоціація визначає, що академічна доброчесність – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства. Поняття «академічної доброчесності» включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві.

SAIUP project дав своє визначення поняттю «академічна доброчесність». Що таке академічна доброчесність? Академічна доброчесність означає, що в процесі навчання чи досліджень студенти, викладачі та науковці керуються, передусім, принципами чесності, чесною праці та навчання. Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань є неприйнятним і жодним чином не толеруються в спільноті. Інтернка SAIUP Анна Зоренко провела дослідження у рамках стажування в Американських Радах «One Day at Work» і виявила, що академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Під академічною доброчесністю ми розуміємо правила, яких людина повинна дотримуватися під час написання статей, створення власних проєктів. Загалом, у більшості випадків, це стосується школярів, які пишуть твори, або студентів, які готують курсові проєкти та дипломні роботи.

І. А. Сніжко

ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ ЦИТУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Принципи академічної доброчесності активно впроваджуються в українському академічному середовищі. Метою їх дотримання є створення сприятливої атмосфери для навчання та рівних можливостей для отримання якісної освіти. Однією із форм підтримки цього процесу є діяльність Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP).